

המכללה האקדמית בית ברל
המחלקה להכשרת מטפלים באמנות – שנה א'

מבוא לתהליכים בטיפול

מור שחורי-סטאל

מטרת הקורס היא היכרות עם מושגי יסוד בפסיכותרפיה דינמית על פי גישות תיאורטיות שונות מאז פרויד ועד ימינו. נעסוק בנושאים הקשורים לסיטואציה הטיפולית ולתהליך הטיפול. נראה מה מביא אתו המטופל לטיפול, מה מביא אתו המטפל לטיפול ומה מיוחד בקשר הטיפול. נקרא מאמרים של מחברים שונים בשילוב עם חומר קליני שיוצג בשיעור ויובא במידת האפשר על ידי המשתתפים.

חובות הקורס כוללים נוכחות מלאה ופעילה, קריאת החומר והגשת עבודה בסוף הסמסטר הראשון ובסוף הסמסטר השני.

ספרי יסוד:

The Patient and the Analyst, London Karmac Books&Sandler, Dare, Holder:

1992

2. ז. פרויד: הטיפול הפסיכואנליטי הוצאת עם עובד 2002
3. פ. קייסמנט: ללמוד מן המטופל, הוצאת דביר 1988.
4. פ. קייסמנט: להוסיף וללמוד מן המטופל, הוצאת דביר 1995
5. ת. אוגדן: הקצה הפרימיטבי של החוויה הוצאת עם עובד 2001
6. ג. מקדוגל: תיאטרוני הנפש הוצאת זמורה ביתן 1999.
7. א. רוזנהיים: אדם נפגש עם עצמו, הוצאת שוקן 1990.
8. י. מטרי: בית לנפש, הוצאת מודן 2005
9. כ. בולס: צילו של האובייקט, הוצאת דביר 2000.
10. א. רוזנהיים, ק. יוכטמן: שיח מטופלים, הוצאת מודן 2005.

תוכנית הקורס

מהי פסיכותרפיה?

מקדוגל, ג. (1999). תיאטרוני הנפש, הוצאת זמורה ביתן. פרק המבוא: תיאטרון הנפש ובמת הפסיכואנליזה. עמ' 18-32.

התפתחות שיטת הטיפול הפסיכואנליטית

ברמן, ע. המסע הארוך: דרכו של פרויד אל שיטת הטיפול הפסיכואנליטית, דרכיה של שיטת הטיפול הפסיכואנליטית מאז פרויד. מתוך: הטיפול הפסיכואנליטי. הוצאת עם עובד, 2002, עמ' 7-47.

מרחב טיפולי תהליך טיפולי ו"סטינג" טיפולי.

קייסמנט, פ. (1995). המרחב האנליטי והתהליך האנליטי. מתוך: להוסיף וללמוד מהמטופל, פרק 10, עמ' 167-186, הוצאת דביר.

ברקן א', הרבדים השונים של ה-SETTING – או של מי השעון? שיחות, י"ז (1): 39-46, 2002. פרויד, ז. עצות לרופא על הטיפול הפסיכואנליטי. מתוך: הטיפול הפסיכואנליטי, עם עובד, 2002. עמ' 92-99.

הראיון הקליני, אינטייק

Sullivan, H.S. (1970), The Psychiatric Interview. N.Y.:Norton. Chapter 1. Basic concepts, pp.3-25.

ראשית הטיפול: הברית הטיפולית והחווה הטיפולית.

רוזנהיים, א'. (1990) החווה הטיפולית: הרצוי והמצוי, מתוך: אדם נפגש עם עצמו, שוקן, פרק ג', עמ' 44-48.

רוזנהיים, א'. (1990). ציפיות המטופל, מתוך: אדם נפגש עם עצמו, שוקן, פרק ד', עמ' 49-59. פרויד, ז. (2002). על פתיחת הטיפול, מתוך: הטיפול הפסיכואנליטי, עם עובד, עמ' 99-114. אוגדן, ת. (2001). הפגישה הטיפולית הראשונה מתוך: הקצה הפרימיטיבי של החוויה, תל-אביב. עם עובד.

תפקידי המטפל:

רוזנהיים, א'. (1990) תפקידי המטפל, מתוך: אדם נפגש עם עצמו, שוקן, פרק ז', עמ' 90-146
קיסמנט, פ. (1995). ההיענות לצרכים בפסיכואנליזה, להוסיף וללמוד מהמטופל, פרק 6, הוצאת
דביר, תל אביב.

העברה:

פרויד, ז. על הדינמיקה של ההעברה. מתוך הטיפול הפסיכואנליטי, עם עובד 2002.
ברמן, ע. העברה-העברה נגדית כתהליך בין-אישי כולל. שיחות, 1.1 עמ' 6-15, 1986.
יובל, י. (2001). סערת נפש, פרק 4, הוצאת קשת, תל אביב.
קיסמנט, פ. (1995). חווית הטראומה במסגרת העברה, להוסיף וללמוד מהמטופל, פרק 5, הוצאת
דביר, תל אביב.

העברה נגדית

קיסמנט, פ. (1995). העברה נגדית ופרשנות, להוסיף וללמוד מהמטופל, פרק 4, הוצאת דביר, תל
אביב.
בולאס, כ. שימושים אקספרסיביים בהעברה נגדית: הערות למטופל מן העצמי של המטפל. מתוך:
צילו של האובייקט: פרק 12, עמ' 212-245.
בולאס, כ. אנליזה עצמית והעברה נגדית. מתוך: צילו של האובייקט: פרק 13, עמ' 246-265.

התנגדות לתהליך הטיפולי

רוזנהיים, א'. (1990) המטופל משדר, מתוך: אדם נפגש עם עצמו, שוקן, פרק ה', עמ' 60-78.
שלקס, ש'. על acting out והעברה נגדית. שיחות, י"ז (2): 177-185, 2003.

תהליכי עיבוד בטיפול הנפשי

קיסמנט, פ. (1988). תהליכי חיפוש וגילוי בחוויה הטיפולית, ללמוד מן המטופל, פרק 8, הוצאת
דביר, תל אביב.

חיפוש אחר העצמי האמיתי

בולאס, כ. מצבי רוח ותהליך השימור. מתוך: צילו של האובייקט: פרק 6, עמ' 115-131.
Winnicott, D.W. (1960) Ego Distortions in Terms of True and False Self, in
Maturational Process and Facilitating Environment, London: Karnak Books
(1990), pp. 140-152

עבודת החלום בטיפול

Blechner M.J. (2001). The Dream Frontier. Hillside, NJ: The Analytic Press,
Chapter 9. Vector of Dreams, pp. 105-121.

קלנר, נ., פירוש החלום – אכן דרך המלך! , שיחות י"ז (2) : 110-122, 2003.

סוגיות אתיות בפסיכותרפיה:

רובין, ש. יחסים מרובים או רבדים מורכבים בטיפול: מבט אתי-קליני על המרחב הטיפולי במפגש
בין המטופל, המטפל והחברה. שיחות, י"ח (2) : 184-193, 2004.

סיום טיפול:

רוזנהיים, א' (1990) פרידה וסיום. מתוך: אדם נפגש עם עצמו, הוצאת שוקן, פרק י', עמ' 200-217.

Gorkin, M. (1987), The Uses of Countertransference, Ch.10:

Countertransference in Termination, 257-285